

AgeTech fejlesztések Kecskeméten

Molnár Szilárd

Kecskeméti Kreatív Tudásközpont Közalapítvány
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-3169-7683>

Kulcsszavak: társadalmi innováció, digitális transzformáció, digitális élménypedagógia, munkaerőpiac, versenyképesség, felnőttkori tanulás

A digitalizáció, a mesterséges intelligencia térnyerése soha nem látott mértékű átalakulást fog eredményezni a következő évtizedben. Ha bizonyos társadalmi csoportok, életkori kohorszok nem ismerik kellőképpen a digitális eszközöket és szolgáltatásokat, akkor kiszorulnak a különböző társadalmi alrendszerekből, nem válnak képessé arra, hogy részt vegyenek a digitális fejlődésben a saját körülményeik és igényeik szerint.

Meglepő, de a digitális transzformáció kapcsán a legritkább esetben hozzuk be a gondolkodásunkba az idősödő társadalmak egyre erősödő trendjét. A digitális transzformáció alatt most azt értem, hogy az állampolgárok, a lakosság életében milyen mértékben jelennek meg a digitális technológiák, mennyire nyitottak az új készségek elsajátítása, megújítása iránt. A digitális transzformáció ebben az értelemben egy kulturális változás is, ami, ha behelyezzük egy erősen idősödő társadalom kontextusba, akkor új és fontos szempontokat hozhat be a gondolkodásunkba.

A digitális kompetencia az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák egyike. A mai munkakörök 90 százalékához szükséges valamilyen szintű digitális jártasság. Ugyanakkor az 50 pluszos korosztályt célzó képzések, kompetencia-bővítések, szolgáltatások, hiányoznak. Ha vannak is idősinformatikai képzések, azok általában nem mutatnak túl a hagyományos, frontális képzéseken.

Kecskeméten hatodik éve dolgozunk egy idősödésügyi programon, ami a város öregedő társadalmának kihívásaira keres olyan megoldásokat, amikkel a város, a város munkaerőpiaca 20-30 év múlva is versenyképes tud maradni. Ezzel Kecskemét még mindig unikális szerepet tölt be az országban, sőt Közép-Európában, máshol városi szinten kevésbé indultak még ilyen programok. A versenyképességet szolgálja az Alapítvány (Kecskeméti Kreatív Tudásközpont Közalapítvány) üzemeltetésében lévő Digitális Tudásközpont, ahol az AgeTech fejlesztéseink elismert, minősített társadalmi innovációk lettek, illetve egy új, 21. századi közösségi ház, ahol az intergenerációs együttműködések, az élménypedagógiai foglalkozásokat, képzéseket helyezzük előtérbe.

Ezek a feltételek teszik lehetővé azt, hogy a meglévő infrastruktúrát, eszközparkot kreatívan, a helyi társadalmi, gazdasági változásokhoz, kihívásokhoz igazítva hasznosítsuk, fejlesszük tovább. Hiszünk abban, hogy egy önkormányzati háttérintézmény, városi infrastruktúrára, szakembergárdára támaszkodva is lehet kreatív, innovatív. Ebben a kontextusban keressük a helyi idősödő társadalom erősségeit, a digitalizáció nyújtotta lehetőségeit, illetve a kettő metszéspontjában a társadalmi innovációkat. A biztos infrastrukturális és költségvetési háttér lehetővé tehetné, hogy a ránk szabott feladatokat kényelmesen ellássuk, de ezzel a szereppel nem elégszünk meg. Ez a biztos háttér óriási lehetőséget ad arra, hogy társadalmi innovációkban gondolkodva használjuk fel a meglévő eszközeinket, lehetőségeinket az új kihívások kezelésére, olyan megoldások fejlesztésére, amire más településeken jelenleg nincs mód.

Az AgeTech kezdeményezésünk az 50 pluszos korosztály számára nyújt olyan élménypedagógiai foglalkozásokat, amelyek a csinálva tanulást biztosítják egy technológia intenzív környezetben. Nem a hagyományos digitális kompetenciát oktatjuk számítógépek mögött ülve, hanem a különböző IKT eszközöket, online szolgáltatásokat fűzzük fel olyan digitális oktatási módszertanokra támaszkodó foglalkozásokra, amelyek révén akár az unokákkal vagy fiatalokkal közösen tanulhatnak az idősödők.

A rendelkezésre álló empirikus bizonyítékok nagy része arra utal, hogy az idősödő munkavállalók nem kevésbé termelékenyek, mint a fiatalok. A gond azzal van, hogy a készségeinket, képességeinket nem újítjuk meg, így folyamatosan kopnak, elavulnak azok a kompetenciák, amikkel még versenyképesek lehetünk a munkaerőpiacon. Így azokat a tanulási, képzési lehetőségeket kell megújítani, innovatív megoldásokkal vonzóvá tenni, amik révén becsalogathatók az idősödő munkavállalók, rávehetőek új készségek, képességek elsajátítására.

Az előadás során az AgeTech kezdeményezéseink közül az alábbiak bemutatására térek ki:

1. Mesterséges intelligencia képzés 50 pluszosoknak a Google.org AI Opportunity Fund támogatásával 2026 végéig.
2. VR-szemüvegekkel megyünk idősotthonokba, hogy a bentlakókat elvigyük egy-egy virtuális kirándulásra.
3. Helytörténeti, Családkutató és Fotódigitalizációs Műhelyt indítottunk el.

Az IKT intenzív környezetben megvalósított élménypedagógiai foglalkozások révén nem csak megismerkedhetnek a legmodernebb eszközökkel, alkalmazásokkal, nem csak a használatukat sajátíthatják el, hanem olyan soft skilleket is gyakorolhatnak, mint a csapatmunka, az érvelés, a

prezentáció, az algoritmikus gondolkodás, komplex problémamegoldás. Az innováció révén célunk, hogy az idősödő korosztály számára növeljük Kecskeméten az élménypedagógiai műhelyek számát, növeljük azoknak az élménypedagógiai foglalkozásoknak, képzési tematikáknak a számát, amelyek révén növelni tudjuk az 50-74 korosztályban a tanulási hajlandóságot, a képzéseken való részvételt.

Szerző:

Molnár Szilárd,

elnök

Kecskeméti Kreatív Tudásközpont Közalapítvány

molnar.szilard@kktk.hu